

Palliatieve zorg bij niet-westerse patiënten

Radboudumc

Welkom

Wie zijn wij en wat doen wij?

Saïda Aoulad Baktit geestelijk verzorger
Interculturele zorg

Radboudumc

Onderwerpen

De beleving van ziekte en dood in migranten gezinnen

- Familie; Driehoeksverhouding, shared decision making
- Slecht nieuws; wel/niet vertellen
- Beleving van pijn en palliatieve sedatie
- Slechtnieuwsgesprek

** Er is ruimte voor vragen en interactie!*

Artikelen

- **Thuis in meerdere culturen**

<https://brightspace.ru.nl/d2l/le/content/216962/viewContent/2116706/View>

- **Interculturele zorg/ Kinder palliatieve zorg**

<https://brightspace.ru.nl/d2l/le/content/216962/viewContent/2116707/View>

De laatste dagen van Mouchtar

Een documentaire over hoop, heimwee en het hospice.

In deze documentaire (22 min) volgen wij een Marokkaanse patiënt in de palliatieve fase, de mantelzorgers en de huisarts.

Belangrijke **thema's** zijn: hoop op genezing en geloof;

- De **rol** van de huisarts
- Het **slechtnieuwsgesprek**
- **Overleg** tussen ziekenhuis en huisarts
- De **verwarring** en het onbegrip over opname in een hospice
- **Spoeddienst** Huisartsenzorg.

Culturele aspecten in de communicatie

- Taalbarrière bij eerste generatie migranten en nieuwkomers (bij stress terug naar moedertaal)
- Beperkte gezondheidsvaardigheden
- Driehoeksverhouding: gespreksleider(s)/contactpersoon
- Vermijden van bepaalde woorden
- Geheimhouding diagnose
- Positie arts.

- Fragment Familie

<https://brightspace.ru.nl/d2l/le/content/216962/>

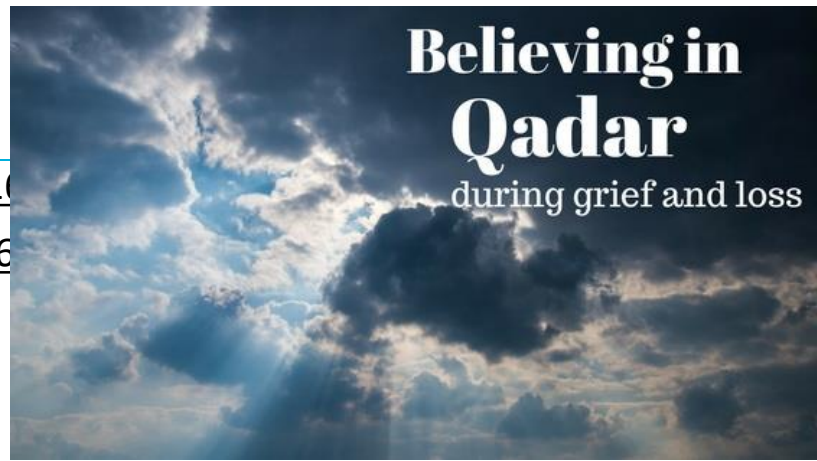
Geloof, hoop en genezing

- Alles komt van Allah; gezondheid maar ook ziekte en herstel
- Je lot dragen; ziekte als beproeving van Allah
- Het recht op hoop (slechte prognose kan hoop ontnemen)

Hoe heeft het fenomeen hoop houden te maken met de communicatie die je in het slecht nieuws gesprek nodig hebt?

* Fragment

- Deel 1: <https://brightspace.ru.nl/d2l/le/content/216>
- Deel 2: <https://brightspace.ru.nl/d2l/le/content/216>
(Vanaf 03.25 min afspelen)

Slechtnieuwsgesprek

Dilemma: hoop houden en medische termen zoals zinloos behandelen

Hoe kun je de grenzen/beperkingen van de behandeling aangeven als de patiënt en/of de familie hoop blijft houden? Welke woorden gebruik je?

Slechtnieuwsgesprek

- Van te voren aankondigen
- Familie **niet** laten tolken -> tolkentelefoon of Saïda (Arabisch)/mij (Turks) inschakelen
- Communiceer **inductief** met niet-westerse patiënten:

X: **achtergronden of redenen van het onderwerp** (bv. Vorige week hebben we afgesproken u te testen op. Vandaag zijn we bij elkaar omdat de testuitslag bekend is en we deze met u willen delen.)

X: **conclusie: belangrijkste punt, commentaar of actie** (bv. Uit de test blijkt dat u ... heeft, dat betekent..)

Kwaliteit van leven en een goede dood

- Euthanasie
- Palliatieve sedatie
- Ritueel: geloofsbelijdenis

Wat is de rol van lijden en in hoeverre moet je daar als arts in mee?

De laatste dagen van Mouchtar

Over hoop, heimwee en hospice...

<https://vimeo.com/759887762>

Ww: Mouchtarsaida

Zorgplichten rond sterven, dood en begrafenis

Voor elke moslim gelden de volgende verplichtingen (familie of niet):

- Bijstaan bij de geloofsbelijdenis van de stervende
- Verzorgen van de lijkwade (Kafen)
- Rituele wassing
- Afscheidsgebed in de moskee
- Begrafenis.

Welke vragen/opmerkingen zijn er nog?

